

4.2.7 YO Taloustiedonkeruu

- 4.2.7 Taloustiedonkeruu
 - 4.2.7.1 Tuloslaskelma ja sitä täydentävät tiedot
 - 4.2.7.2 Tase ja sitä täydentävät tiedot
 - 4.2.7.3 Toimintokohtainen erittely varsinaisen toiminnan tuotoista ja kuluista
 - 4.2.7.4 Tutkimusrahoitus
 - 4.2.7.5 Yliopiston varsinaisen toiminnan kokonaiskustannukset
 - 4.2.7.6 Tiedot liiketoiminnasta

Käsikirjan status

Tiedonkeruun käsikirja 2017 lukittu.

4.2.7 Taloustiedonkeruu

Yliopistojen uuden oikeudellisen aseman myötä yliopistojen taloudellinen raportointi ja taloustiedonkeruiden tietosisällöt muuttuivat vuodesta 2010 alkaen. Yliopistot laativat kirjanpitolain mukaisen tilinpäätöksen. Yliopistojen talousseuranta rakentuu pääosin tämän lakisääteisen tilinpäätösraportoinnin tuottamien tietojen pohjalle. Kirjanpitolain mukainen tilinpäätösraportointi tuottaa riittävät tiedot mm. yliopistojen kannattavuuden, omavaraisuuden ja maksuvalmiuden seurantaan. Osa tilinpäätöstiedoista toimitetaan opetus- ja kulttuuriministeriölle tilinpäätöstä tarkemmalla jaottelulla. Tilinpäätöstietojen lisäksi yliopistot toimittavat ministeriölle sen tarvitsemat muut taloustiedot.

Taloustiedonkeruulomakkeita on yhteensä kuusi: Tuloslaskelma ja sitä täydentävät taloustiedot (1), Tase (2), Toimintokohtaiset tuloslaskelmatiedot (3), Tutkimusmenot (4), Kustannustiedot (5) sekä liiketoiminnan tuloslaskelma (6). **Tiedonkeruulomakkeiden 1 ja 2 tiedot toimitetaan myös yliopistokonsernista,** mikäli yliopisto on velvollinen laatimaan konsernitilinpäätöksen. Lomakkeissa 1, 2 ja 6 ilmoitetaan myös vertailuvuoden (2016) tiedot. Taloustietojen tiedonkeruuhjeissa mainitut sarakkeet kirjainkoodeineen viittaavat kyseisen tiedonkeruulomakkeen Excel-syöttöpohjan sarakkeisiin. Kaikissa tiedonkeruulomakkeissa sarakkeet A ja B ovat samansisältöisiä.

Kaikki taloustiedot ilmoitetaan euron tarkkuudella (lomakkeet eivät hyväksy muita kuin kokonaislukuja). Ne tiedonkeruulomakkeiden sarakkeet, joihin ei tule tietoa jätetään tyhjiksi (= tietoa ei ole). Mikäli tuotto- tai kulutieto on olemassa, mutta se saa arvon nolla, merkitään sarakkeeseen nolla. Lomakkeissa 1, 2 ja 6 tiedot, joiden kohdalla näkyy tämän tiedonkeruuhjeen selitteessä merkintä (+/-) voivat saada joko positiivisen tai negatiivisen arvon. Muut luvut ovat lähtökohtaisesti positiivisia riippumatta siitä, onko kyseessä tuotto- vai kuluerä.

Tiedonkeruulomakkeilla kerättävien tietojen lisäksi yliopistojen tulee toimittaa tilinpäätösasiakirjat liitetietoineen sekä toimintakertomus tilikaudelta 2017 sähköisessä muodossa KOTA-järjestelmään asiakirjojen valmistuttua.

4.2.7.1 Tuloslaskelma ja sitä täydentävät tiedot

Tuloslaskelman tehtävänä on kuvata tuloksen muodostumista. Kirjanpitovelvollisten on laadittava tuloslaskelmansa kirjanpitoasetuksessa (1339/1997) esitettyjen tuloslaskelmakaavojen mukaisesti. Yliopistot laativat tuloslaskelmansa kirjanpitoasetuksen 1 luvun 3 §:ssä esitetyn aatteellisen yhteisön ja säätiön tuloslaskelmakaavan (ns. järjestökaavan) mukaisesti. Koska asetuksessa määritelty kaava on alaotsikoiltaan melko suppea, laativat yliopistot tuloslaskelmansa asetuksen kaavaa yksityiskohtaisempaan.

Yliopistoa koskevat tuloslaskelmatiedot toimitetaan OKM:lle tilinpäätöksessä esitettyä yksityiskohtaisemmin. Tarkempia tietoja kysytään mm. avustustuotoista, varsinaisen toiminnan kuluista sekä lahjoituksista. Lisäksi tiedonkeruuseen on sisällytetty tuloslaskelmaa täydentäviä tietoja, mm. summätiedot Varsinaisen toiminnan kuluista yhteensä sekä liiketoiminnan kulujen osuus em. kuluista. Lomakkeen lopussa kysytään lisäksi erikseen tiedot alv-kompensaatiototeumasta, harjoittelukoulujen rahoituksesta, apteekkimaksuista ja apteekkiveron kompensaatista (kaksi viimeksi mainittua vain HY ja ISY) sekä yliopiston varsinaisen toiminnan liiketoiminnan tuottoihin ja muihin tuottoihin sisältyvästä ulkomaisesta rahoituksesta. Tuloslaskelmatiedot toimitetaan myös yliopistokonsernista, mikäli yliopisto on velvollinen laatimaan konsernitilinpäätöksen.

Tiedonkeruulomakkeella 1 kerättävät tiedot

Yliopistot merkitsevät samalle tiedonkeruulomakkeelle sekä yliopiston että yliopistokonsernin tiedot. Lomakkeella annetaan **ensin yliopiston tiedot, sitten yliopistokonsernin tiedot.** Yliopistokonsernin tiedot erotetaan yliopiston tiedoista ns. konsernitunnuksen avulla (= K-kirjain + yliopiston nimi). **Tiedot annetaan sekä tilikaudelta 2017 että tilikaudelta 2016 (vertailutieto).**

Sarakkeiden T, AF, AQ, AV, AX ja BL tiedot koskevat vain yliopistokonsernia. Yliopistokonsernista ei eritellä tarkemmin varsinaisen toiminnan tuottoja ja kuluja (sarakkeet D–Q ja V–AC) eikä lahjoitusten antajatahoja (AL–AN),

Sarake A

Yliopiston tai yliopistokonsernin nimi.

Lomake on rakennettu siten, että riveillä 9 ja 10 voi ilmoittaa vain emoyliopiston tiedot, rivillä 11 ja 12 konsernin tietoja.

Sarake B

Tilikausi 1.1.–31.12.20XX kalenterivuoden tarkkuudella (YYYY), esim. 2012. Tilikausi valitaan tietoja syötettäessä tiedonkeruulomakkeen alasvetovalikosta, josta on mahdollista valita tilikaudeksi vuosi 2016 tai 2017. Lomakkeelle syötetään ensin vertailuvuoden tiedot ja sitten tilinpäätösvuoden tiedot.

VARSINAINEN TOIMINTA: Sarakkeet C–AI

Varsinaisella toiminnalla tarkoitetaan kirjanpitovelvollisen ilmoittaman tarkoituksensa ja toimialansa mukaista toimintaa. Tilinpäätöstietojen lisäksi ilmoitetaan tiedot varsinaisen toiminnan avustustuotoista rahoituslähteittäin, tarkemmat tiedot kulujen jakautumisesta sekä summatietona varsinaisen toiminnan kulut sekä liiketoiminnan kulut yhteensä.

Sarakkeet C–S

Yliopiston **Varsinaisen toiminnan tuotot**. Avustustuottojen (C–Q) erittely pohjautuu Tilastokeskuksen sektoriluokitukseen, mutta on osittain em. luokitusta tarkempi. Jäljempänä tekstissä esiintyvät S-alkuiset koodit viittaavat tähän luokitukseen.

Sarake C

Avustustuotot yhteensä. Konsernin osalta avustustuotoista ilmoitetaan vain tämä tieto. Lomake summaa tähän kohtaan tiedot emoyliopiston osalta automaattisesti sarakkeista D–Q eli tämä kohta täytetään (emoyliopiston osalta) syöttämällä tiedot näihin sarakkeisiin. On kuitenkin hyvä tarkistaa sarakkeiden D–Q täyttämisen jälkeen, että summatieto (sarakeessa C) on tilinpäätöksessä esitetyn mukainen.

Huom. Investointimenojen kattamiseen saatu investointiavustus kirjataan omana eränään tuloslaskelman yleisavustuksissa. Lisäksi avustus kirjataan tuloslaskelman yleisavustusten ryhmästä menonsiirtona investoinnin hankintamenon vähennykseksi. **Näin ollen kirjaus ei vaikuta tilikauden tulokseen.** Tutkimusrahoituslomakkeella (lomake 4) investointiavustukset kirjataan.

Sarake D

Kotimaiset yritykset, pl. rahoituslaitokset. Sisältää myös valtion ja kuntien pääasiassa liiketoimintaa harjoittavat yksiköt sekä valtion ja kuntien liikelaitokset (Sektoriluokitus: S11).

Sarake E

Kotimaiset rahoituslaitokset (S12), myös Kuntarahoitus Oyj.

Sarake F

Kotimaiseen sektoriin kuuluvat kotitaloudet (S14). Kotitaloussektori muodostuu seuraavista alasektoreista: työnantaja- ja muut elinkeinonharjoittajien kotitaloudet, palkansaajakotitaloudet, omaisuustulojen ja tulonsiirtojen kotitaloudet (mm. opiskelija- ja eläkeläiskotitaloudet) sekä laitoskotitaloudet.

Sarakkeet G–K

Ulkomainen rahoitus

G = suoraan EU:lta tuleva rahoitus, mukaan lukien sosiaali- ja aluekehitysrahastojen EU-osuudet (S212). Rahoitus sisältää kansallisesta rahoituksesta valtion osuuden.

H = Euroopan unionin maista tuleva yritysrahoitus (S211: yritysrahoituksen osuus)

I = Euroopan unionin alueelta tuleva muu rahoitus (S211: muun rahoituksen osuus).

J = Muualta kuin Euroopan unionin maista tuleva ulkomainen yritysrahoitus (S22: yritysrahoituksen osuus)

K = Muualta kuin Euroopan unionin maista tuleva ulkomainen muu rahoitus (S22: muun rahoituksen osuus), ml. kansainväliset järjestöt.

Sarakkeet L–P

Julkinen rahoitus (pl. OKM:n yliopistolain 49 §:n mukainen rahoitus, joka ilmoitetaan sarakeessa BP)

L = Valtion rahoitus, pois lukien OKM:n yliopistolain mukainen rahoitus sekä Suomen Akatemian ja Tekesin rahoitus (S1311, pl. edellä mainitut rahoituslähteet). Sisältää myös valtion budjetin ulkopuolisista rahastoista muut kuin pääasiassa liiketoimintaa harjoittavat yksiköt. Sisältää OKM:n muut varsinaiseen toimintaan antamat avustukset. Sisältää toisilta yliopistoilta saadun rahoituksen.

M = Suomen Akatemian rahoitus

N = Teknologian ja innovaatioiden kehittämiskeskuksen (Tekesin) rahoitus

O = Kunnilta ja kuntayhtymiltä saatu rahoitus. Kunnilla ja kuntayhtymillä (S1313) tarkoitetaan esim. kuntien virastoja ja laitoksia, maakuntien liittoja, seutukuntayhtymiä sekä kuntia palvelevia voittoa tavoittelemattomia kuntayhteisöjä. Tähän ryhmään eivät kuulu kuntien liikelaitokset ja pääasiassa liiketoimintaa harjoittavat yksiköt eivätkä liikelaitoskuntayhtymät (kuuluvat sarakkeeseen D).

P = Muulla julkisella hallinnolla tarkoitetaan työeläkelaitoksilta sekä muilta sosiaaliturvarahastoilta saatua rahoitusta. Muuhun julkiseen rahoitukseen luetaan mm. eläkevakuutusyhtiöt, eläkesäätiöt ja -kassat sekä työttömyysvakuutusjärjestelmää hoitavat yksiköt (S1314)

Sarake Q

Kotitalouksia palvelevien **voittoa tavoittelemattomien yhteisöjen** rahoitus, esim. evankelis-luterilainen ja ortodoksinen kirkko sekä muut uskonnolliset yhteisöt, terveys-, koulutus- tai sosiaalipalveluita tarjoavat yhdistykset, säätiöt, rahastot, puolueet ja työntekijäjärjestöt. (S15)

Sarake R

Yliopiston varsinaiseen toimintaan kuuluvat liiketoiminnan tuotot. Liiketoiminnan tuotoilla tarkoitetaan lähtökohtaisesti verottajan elinkeinotoiminnaksi määriteltävän toiminnan tuottoja. Tässä kohdassa esitetään se liiketoiminta, jota ei ole eriytetty yliopiston varsinaisesta toiminnasta ja josta laaditaan tilinpäätöksen liitetiedoissa esitettävä erillinen tuloslaskelma. Tällaista toimintaa ovat mm. tilaustutkimus, koulutuspalvelut (esim. yritysopetus, täydennyskoulutus), ulkopuolisille myydyt tutkimus- ja analyysipalvelut, painopalvelut sekä kirjojen ja julkaisujen myynti.

Sarake S

Muut varsinaisen toiminnan tuotot. Tällaisia tuottoja ovat esimerkiksi avoimen yliopiston maksut, erilaiset käyttökorvaukset, seminaarien osallistumismaksut, liiketoimintaan lukeutumaton tilaustutkimus, julkisoikeudellinen toiminta, liiketoimintaan kuulumattomat vuokratuotot, pääsylipputuotot sekä opiskelijoiden ateriatuet.

Sarake T

Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksesta (voitosta/tappiosta, +/-). Tieto ilmoitetaan vain konsernista.

Sarakkeet U–AE

Yliopiston Varsinaisen toiminnan kulut.

Sarakkeet U–X

Tilinpäätöksessä **henkilöstökulut** esitetään tuloslaskelmassa yhtenä rivinä. Tiedonkeruussa henkilöstökulut esitetään kuitenkin jaoteltuna alla mainittuihin eriin. Henkilöstökulujen erittely esitetään virallisessa tilinpäätöksessä tilinpäätöksen liitetiedoissa.

U = Henkilöstökulut yhteensä. Konsernin henkilöstökuluista ilmoitetaan vain tämä tieto. Lomake summaa tähän kohtaan tiedot emoyliopiston osalta automaattisesti sarakkeista V–X eli tämä kohta täytetään syöttämällä tiedot näihin sarakkeisiin. On kuitenkin hyvä tarkistaa sarakkeiden V–X täyttämisen jälkeen, että summatieto (sarakeessa U) on tilinpäätöksessä esitetyn mukainen.

V = Palkat ja palkkiot. Erään kirjataan tilikaudelta suoritettavat palkansaajalle maksetut palkat (pl. sairaus- ja äitiysloma-ajan palkkoja vastaan saadut sairausvakuutuskorvaukset, jotka vähennetään palkkasummasta) ja rahapalkkaan rinnastettavat luontoisedut sekä rahamääräisiin palkkioihin ja palkkioihin sisältyvät kaikki palkansaajan maksettavaksi tulevat maksut sekä mahdolliset irtisanomisen johdosta suoritettavat korvaukset.

W = Eläkemaksut. Eläkekuluihin kirjataan suoritettavat eläkkeet ja työeläkevakuutusmaksut sekä kattamattoman eläkevastuun määrän muutos. Jos kattamattoman eläkevastuun muutosta ei suoriteta eläkelaitokselle, sen vastakirjaus tehdään taseen erään "Eläkelainat".

X = Muut henkilösivukulut. Erään kirjataan sosiaaliturvamaksut, kansaneläkemaksut sekä muut pakolliset henkilösivukulut työeläkevakuutusmaksuja lukuun ottamatta.

Sarake Y

Tarvikkeilla ja tavaroilla tarkoitetaan arvoltaan vähäisiä koneita, kalustoa ja kuljetusvälineitä sekä muita tarvikkeita. Tietoa ei ilmoiteta konsernista.

Sarake Z

Palvelujen ostoihin luetaan ulkopuolisilta ostetut palvelut sekä palvelujen tuottajan laskuttamat tarvike- ja matkakulut. Tällaisia palveluita ovat esim. toimisto- ja atk-palvelut, koneiden ja laitteiden kunnossapito, jätehuolto ja siivouspalvelut sekä kone- ja laitevuokrat, mikäli vuokraan sisältyy palvelua. Tietoa ei ilmoiteta konsernista.

Sarakkeet AA–AB

Tiedonkeruussa ilmoitetaan erikseen **tilakustannukset** seuraavasti:

AA = Vuokrat

AB = Muut tilakustannukset, esim. vuokraan sisältyvät vesi- ja sähkömaksut.

Tilakustannuksia ei ilmoiteta konsernista.

Sarake AC

Kone- ja laitevuokrat, joiden vuokraan ei sisälly palvelua. Tietoa ei ilmoiteta konsernista.

Sarake AD

Suunnitelman mukaiset poistot

Sarake AE

Muut varsinaisen toiminnan kulut. Sisältää matkakulut. Huom! Emoyliopiston ja konsernin osalta tämä luokka ei sisällä täysin samoja kuluja, koska emoyliopisto erittelee 'muuta kuluja' tarkemmin sarakkeissa Y–AC, minkä vuoksi tähän sarakkeeseen jäävät vain em. luokkiin kuulumattomat muut kulut. Konsernin osalta tämä sarake sisältää sarakkeiden Y–AC kuluerät.

Sarake AF

Vähemmistöosuus (+/-). Tieto ilmoitetaan vain konsernista. Vähemmistöosuudella tarkoitetaan konsernin tytäryhtiöiden ulkopuolisten omistajien omistamia osakkeita vastaavaa osuutta konsernin tilikauden tuloksesta. Vähemmistön osuutta vastaava osa tytäryrityksen tuloksesta esitetään konsernituloslaskelmassa omana eränään.

Sarake AG

Varsinaisen toiminnan kulut yhteensä. Tähän sarakkeeseen ei täytetä tietoja, vaan sarakkeen tiedot summautuvat automaattisesti edeltävien sarakkeiden luvuista. Yliopiston tulee kuitenkin tarkistaa, että summatieto tässä sarakkeessa on oikein. Konsernin osalta lomake summaa vain sarakkeisiin U, AD, AE ja AF syötetyt tiedot.

Sarake AH

Yliopiston varsinaiseen toimintaan kuuluvan liiketoiminnan kulut yhteensä. HUOM! Mikäli yliopisto ilmoittaa tällä lomakkeella liiketoiminnan tuottoja, tulee sen ilmoittaa tässä kohdassa kaikki liiketoiminnasta aiheutuneet kulut. Liiketoiminnan tuotot ja kulut ilmoitetaan samansuuruisina myös lomakkeella 3.

Sarake AI

Varsinaisen toiminnan tuotto-/kulujäämä (+/-) saadaan vähentämällä tuotoista (C+R+S(+T)) kulut (AG, konsernin osalta kuluerät: U+AD+AE+AF). Tähän sarakkeeseen ei täytetä tietoja, vaan sarakkeen tiedot summautuvat automaattisesti edellä mainittujen sarakkeiden luvuista. Yliopiston tulee kuitenkin tarkistaa, että summatieto tässä sarakkeessa on oikein.

VARAINHANKINTA: Sarakkeet AJ–AW

Varainhankinta on toimintaa, jonka tarkoituksena on varojen hankkiminen yliopiston varsinaisen toiminnan menojen kattamiseksi.

Sarakkeet AJ–AQ

Varainhankinnan tuotot

Sarake AJ

Keräystuotoilla tarkoitetaan rahankeräyksellä vastikkeetta rahan lahjoittajilta saatu rahaa. Rahankeräys edellyttää aina rahankeräyslupaa. (Rahankeräyslaki 5§, 255/2006).

Sarakkeet AK–AN

Tiedonkeruussa **lahjoitukset ja testamenttituotot** ilmoitetaan tuloslaskelmasta poiketen lahjoittajaryhmittäin eriteltynä. Lahjoituksilla tarkoitetaan lahjoittajan omasta aloitteesta ja ilman lahjoituksen saajan pyyntöä tai kehotusta saatuja lahjoituksia. Testamenttituotot muodostuvat yliopistolle testamentatuista rahamääräisistä lahjoituksista sekä testamenttien kautta lahjoituksena saadun omaisuuden tuotoista.

AK = Lahjoitukset yhteensä. Konsernista ilmoitetaan vain tämä tieto. Lomake summaa tähän kohtaan tiedot emoyliopiston osalta automaattisesti sarakkeista AL–AN.

AL = Yrityksiltä saadut lahjoitukset

AM = Kotitalouksilta saadut lahjoitukset

AN = Muilta tahoilta saadut lahjoitukset

Muut kuin rahamääräiset vastikkeetta saadut lahjoitukset arvostetaan käypään arvoon. Nämä kirjataan varsinaisen toiminnan muiden tuottojen kautta.

Sarake AO

Yliopiston varainhankintaan liittyvän liiketoiminnan tuotot

Sarake AP

Muut varainhankinnan tuotot

Sarake AQ

Osuus osakkuusyrityksien tuloksesta (voitosta/tappiosta, +/-). Tieto ilmoitetaan vain konsernista.

Sarakkeet AR–AV

Varainhankinnan kulut:

AR = Keräystoiminnan kulut

AS = Lahjoituksiin ja testamenttien hoitoon liittyvät kulut

AT = Yliopiston varainhankintaan liittyvän liiketoiminnan kulut

AU = Muut varainhankinnan kulut

AV = Vähemmistöosuus (+/-). Tieto ilmoitetaan vain konsernista.

Sarake AW

Varainhankinnan tuotto-/kulujäämä (+/-). Tähän sarakkeeseen ei täytetä tietoja, vaan sarakkeen tiedot summautuvat automaattisesti edeltävien sarakkeiden luvuista (varainhankinnan tuotot vähennettynä varainhankinnan kuluilla). Yliopiston tulee kuitenkin tarkistaa, että summatieto tässä sarakkeessa on oikein.

SIJOITUS- JA RAHOITUSTOIMINTA: Sarakkeet AX–BM

Sijoitustoiminnan tuotoilla rahoitetaan yleensä varsinaista toimintaa.

Sarakkeet AX–BE

Sijoitus- ja rahoitustoiminnan tuotot jaotellaan seuraavasti:

AX = Osuus osakkuusyritysten voitosta (tappiosta) (+/-). Tieto koskee vain konsernia.

AY = Osinkotuotot

AZ = Korkotuotot

BA = Sijoitusomaisuuteen kuuluvista tiloista saadut vuokratuotot.

BB = Myyntivoitot

BC = Sijoitusomaisuudesta kirjatut arvonalennusten palautukset. Sijoituksen käyvän arvon noustessa, aikaisemmin kirjattu arvonalennus voidaan palauttaa.

BD = Sijoitus- ja rahoitustoimintaan kuuluvan liiketoiminnan tuotot.

BE = Muut sijoitus- ja rahoitustoiminnan tuotot, ml. sijoitusrahastojen voitonjakotuotot.

Sarakkeet BF–BL

Sijoitus- ja rahoitusomaisuuden kulut. Kuluja syntyy lähinnä ko. omaisuuserien hankkimisesta ja hoitamisesta. Kulut jaotellaan seuraavasti:

BF = Korkokulut. Vieraan pääoman korkoja varten saadut korkoavustukset merkitään korkokulujen vähennykseksi.

BG = Sijoitusomaisuuteen kuuluvista tiloista maksetut vastikkeet ja kiinteistön hoitokulut. Yliopiston tulee tapauskohtaisesti määrittellä, mitkä kulut kuuluvat varsinaiseen toimintaan ja mitkä sijoitus- ja rahoitustoimintaan.

BH = Myyntitappiot

BI = Sijoitusomaisuudesta kirjatut arvonalennukset (käypä arvo alittaa kirjanpitoarvon).

BJ = Sijoitus- ja rahoitustoimintaan kuuluvan liiketoiminnan kulut

BK = Muut sijoitus- ja rahoitustoiminnan kulut, ml. osakkeiden hoitokulut.

BL = Vähemmistöosuus (+/-). Tieto ilmoitetaan vain konsernista.

Sarake BM

Sijoitus- ja rahoitustoiminnan tuotto-/kulujäämä (+/-). Tähän sarakkeeseen ei täytetä tietoja, vaan sarakkeen tiedot summautuvat automaattisesti edeltävien sarakkeiden luvuista (sijoitus- ja rahoitustoiminnan tuotot vähennettynä em. toiminnan kuluilla). Yliopiston tulee kuitenkin tarkistaa, että summatieto tässä sarakkeessa on oikein.

Sarakkeet BN–BO

Satunnaiset erät. Satunnaisilla tuotoilla (**BN**) ja kuluilla (**BO**) tarkoitetaan sellaisia tuottoja ja kuluja, jotka ovat kirjanpitovelvollisen tavanomaisesta toiminnasta poikkeavia, kertaluonteisia ja olennaisia tapahtumia.

Sarakkeet BP–BQ

Yleisavustukset ovat yleisesti yliopiston toimintaa varten saatuja kohdentamattomia avustuksia.

BP = OKM:n maksama yliopistolain 49 §:n mukainen rahoitus. Huom! ei sisällä alv-kompensaatiota. (ks. tarkemmin koodisto).

BQ = Muut yleisavustukset kuten esimerkiksi yliopistoapteekkiliikkeen elinkeinotulosta maksaman tuloveron ja sen suorittaman apteekkimaksun korvaus Helsingin yliopistolle ja Itä-Suomen yliopistolle (ks. tarkemmin koodisto).

Sarake BR

Omakatteisten rahastojen muutos (+/-). Mikäli esimerkiksi lahjoitukseen tai testamenttiin liittyvien määräysten mukaan omakatteista rahastoa tulee kerryttää omaisuuden tuotolla, merkitään omaisuudesta kertyvät tuotot ja siitä aiheutuvat kulut siihen tuloslaskelman ryhmään johon ne luonteensa mukaan kuuluvat. Em. tuottojen ja kulujen erotuksen suuruinen rahastosiirto merkitään tähän kohtaan (omakatteisen rahaston lisäyksi/vähennykseksi).

Sarake BS

Tilikauden tulos (+/-). Lomake summaa tähän kohtaan tiedot automaattisesti ($BS = AI + AW + BM + BN - BO + BP + BQ + BR$).

Sarakkeet BT–BU

Tilinpäätössiirroilla pyritään vaikuttamaan kirjanpitovelvollisen verotettavaan tuloon. Yliopistojen kohdalla tilinpäätössiirrot ovat tyypillisesti rahastojen muutoksia. Suunnitelman ylittävät ja alittavat poistot sekä vapaaehtoisten varausten muutokset kirjataan tuloslaskelmaan kuluiksi tai tuotoiksi samana tilikautena kuin ne vähennetään verotuksessa.

BT = Poistoeron muutos (+/-). Suunnitelman mukaisen poiston ylittävä/alittava osa esitetään tässä erässä.

BU = Sidottujen rahastojen muutos (+/-). Siirrot rahastoihin ja rahastoista.

Sarake BV

Tilikauden tuloverot.

Sarake BW

Tilikauden ylijäämä (alijäämä) (+/-). Lomake summaa tähän kohtaan tiedot automaattisesti ($BW = BS + BT + BU - BV$).

OKM:N TARVITSEMAT TÄYDENTÄVÄT TIEDOT (ei ilmoiteta konsernista)

Sarake BX

Yliopiston varsinaiseen toimintaan kuuluvista liiketoiminnan tuotoista (sarake R) ulkomailta saadut tuotot yhteensä.

Sarake BY

Muista varsinaisen toiminnan tuotoista (sarake S) ulkomailta saadut tuotot yhteensä.

Sarake BZ

Yliopiston varsinaisen toiminnan (pl. liiketoiminta) arvonlisäverokulut yhteensä.

Sarake CA

Kompensoitavien arvonlisäverojen määrä tilikaudella (tilikauden alv-kompensatioon oikeuttava toteuma). Yliopistolain mukaan yliopistoille korvataan arvonlisäverolain (1501/1993) 39 ja 40 §:ssä tarkoitettuihin koulutuspalveluihin sekä yliopistojen muuhun kuin liiketaloudelliseen tutkimukseen liittyviin hankintoihin ja toimitilavuokriin sisältyvien arvonlisäverojen osuus yliopistoille aiheutuneista kustannuksista. Kompensoitavista arvonlisäveroista tulee poistaa liiketaloudellisen toiminnan lisäksi myös sellaiset yliopistojen perustehtävien mukaiset arvonlisäverot, jotka on kompensoitu muuta kautta.

Sarake CB

VM:n rahoitukseen harjoittelukouluille tilikaudella (kotikuntakorvaukset) sisältyvä arvonlisävero. Huom. Arvonlisävero sisältyy jo VM:n yksikköhintaan.

[Laki opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta 29.12.2009/1705](#)

32 § 3 mom.

Arvonlisäveron huomioon ottaminen yksityisen koulutuksen järjestäjän yksikköhinnoissa

Yksityisen perusopetuksen järjestäjän 11–18 §:ssä tarkoitettuja yksikköhintoja ja hintoja korotetaan siten, että korotus vastaa yksityisten perusopetuksen järjestäjien maksamien arvonlisäverojen osuutta yksityisille perusopetuksen järjestäjille aiheutuneista arvonlisäverottomista kustannuksista.

Sarake CC

Muiden rahoittajien kompensoimat arvonlisäverot tilikaudella (esim. Tekes, Suomen Akatemia, EU-rakennerahastot (ESR, EAKR), jne.)

Sarake CD

VM:n rahoitus harjoittelukouluille tilikaudella (kotikuntakorvaukset), pl. VM:n maksamat arvonlisäverot (ks. kohta CB). Vain ne yliopistot, joilla on harjoittelukoulu täyttävät tämän kohdan.

Sarake CE

OKM:n rahoitus harjoittelukouluille tilikaudella. Vain ne yliopistot, joilla on harjoittelukoulu täyttävät tämän kohdan. Tarkoittaa yliopiston harjoittelukouluille kohdentamaa rahoitusta.

Sarake CF

Harjoittelukoulujen harjoittaman liiketoiminnan kulut. Vain ne yliopistot, joilla on harjoittelukoulu täyttävät tämän kohdan. (Jätetään tyhjäksi mikäli tällaista toimintaa ei ole. Huom! tällöin ei voi myöskään kirjata lomakkeeseen 3 Harjoittelukouluille liiketoiminnan tuottoja)

Sarake CG

Yliopistolle korvattu apteekkimaksu (koskee vain Helsingin ja Itä-Suomen yliopistoja). [Yliopistolain](#) 75 ja 92a §:ien mukaan valtio korvaa vuosittain yliopistolle määrän, joka vastaa yliopiston apteekkiliikkeen suorittamaa apteekkimaksua.

Sarake CH

Yliopistolle kompensoitava apteekkivero (koskee vain Helsingin ja Itä-Suomen yliopistoja). [Yliopistolain](#) 75 ja 92a §:ien mukaan valtio korvaa vuosittain yliopistolle määrän, joka vastaa yliopiston apteekkiliikkeen harjoittamisesta saadun elinkeinotulon perusteella maksettua yhteisöveroa.

4.2.7.2 Tase ja sitä täydentävät tiedot

Taseen tehtävänä on kuvata kirjanpitovelvollisen tilinpäätöspäivän taloudellista asemaa. Yliopistot laativat taseensa kirjanpitoasetuksen 1:6 §:n mukaisesti. Taseen tiedot toimitetaan myös yliopistokonsernista, mikäli yliopisto on velvollinen laatimaan konsernitilinpäätöksen.

OKM kerää samassa yhteydessä Tilastokeskuksen tarvitsemat tarkentavat tiedot omakatteisten rahastojen varoista (tiedonkeruulomakkeen sarakkeet CK-CP).

Tiedonkeruulomakkeella 2 kerättävät tiedot

Yliopistot merkitsevät samalle tiedonkeruulomakkeelle sekä yliopiston että yliopistokonsernin tiedot. Lomakkeella annetaan ensin yliopiston tiedot, sitten yliopistokonsernin tiedot. Yliopistokonsernin tiedot erotetaan yliopiston tiedoista oppilaitostunnuksen lisätyn K-kirjaimen avulla. **Tiedot annetaan sekä tilikaudelta 2017 että tilikaudelta 2016 (vertailutieto).**

Sarakkeiden F, BC ja BH tiedot koskevat vain yliopistokonsernia. Sarakkeet N, O, AA, AH, AN, BR ja CE jätetään konsernin osalta täyttämättä.

Lomakkeen lopussa (sarakkeet CK-CP) ilmoitetaan Tilastokeskuksen tarvitsemat tarkentavat tiedot omakatteisten rahastojen varoista. Tietoja käytetään kansantalouden tilinpidon laadinnassa ja niitä ei julkaista sellaisenaan.

Sarake A

Yliopiston tai yliopistokonsernin nimi.

Lomake on rakennettu siten, että riveillä 8 ja 9 voi ilmoittaa vain emoyliopiston tiedot, rivillä 10 ja 11 konsernin tietoja.

Sarake B

Tilikausi 1.1.–31.12.20XX kalenterivuoden tarkkuudella (YYYY), esim. 2012. Tilikausi valitaan tietoja syötettäessä tiedonkeruulomakkeen alusvetovalikosta, josta on mahdollista valita tilikaudeksi vuosi 2017 tai 2016. Lomakkeelle syötetään ensin vertailuvuoden tiedot ja sitten tilinpäätösvuoden tiedot.

VASTAAVAA: Sarakkeet C–AR

Taseen Vastaavaa puolella esitetään yliopiston omaisuus eli varat. Taseessa varat on jaettu kahteen osaan: pysyviin vastaaviin ja vaihtuviin vastaaviin.

Sarakkeet C–T: Pysyvät vastaavat

Omaisuus, joka on tarkoitettu yliopiston pysyvään käyttöön ja tuottamaan tuloa useana eri tilikautena.

Sarakkeet C–H

Aineettomat hyödykkeet ovat nimensä mukaisesti immateriaalisia. Aineettomat hyödykkeet voivat olla sopimusperusteisia tai liittyä esimerkiksi teknologiaan, tutkimukseen, taiteeseen tai asiakkaisiin. Aineettomia hyödykkeitä ovat esimerkiksi rakennusoikeudet, lisensiointisopimukset, käyttöoikeudet, tietokannat, patentit, sävellykset, näytelmät ja kirjalliset tuotokset.

C = Kehittämismenot

D = Aineettomat oikeudet, esim. patentit ja tekijänoikeudet

E = Liikearvo

F = Konserniliikearvo on se osuus konserniaktiivasta (jäännösarvosta), jota ei voida kohdistaa tytäryrityksen omaisuus- ja velkaerille.

Konserniliikearvo poistetaan vaikutusaikanaan, yleensä enintään viiden vuoden kuluessa tai vaikutusaikanaan, jos sen vaikutusaika on tätä pidempi. Poistoaika voi olla enintään 20 vuotta. Tieto ilmoitetaan vain konsernista.

G = Muut pitkävaikutteiset menot

H = (Aineettomiin hyödykkeisiin liittyvät) Ennakkomaksut

Sarakkeet I–M

Aineellisia hyödykkeitä ovat mm. maa-alueet, rakennukset, koneet ja kalusto.

I = Maa- ja vesialueita ovat mm. maa- ja metsäalueet, rakennetut ja rakentamattomat tontit ja vesialueet

J = Rakennukset ja rakennelmat

K = Koneet ja kalusto

L = Muut aineelliset hyödykkeet

M = Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat

Sarakkeet N–S

Pysyvien vastaavien **sijoituksia** ovat yliopiston varojen sijoittamiseksi hankitut finanssiarvopaperit sekä yliopiston toimintaan liittyvät ja sitä edistävät arvopaperit, kuten tytäryhtiöosakkeet. Pysyviin vastaaviin sisältyvien sijoituksien arvonalennuskirjaus on tehtävä, jos sijoitusinstrumentin / kohteen käypä arvo alittaa vähintään 20 % ko. sijoituksen kirjanpitoarvon.

N = Osuudet saman konsernin yrityksissä. Tietoa ei ilmoiteta konsernista.

O = Sijoitusluonteiset saamiset saman konsernin yrityksiltä. Saman konsernin yrityksiä ovat mm. emo-, tytär- ja sisaryritykset. Tietoa ei ilmoiteta konsernista.

P = Osuudet omistusyhteyksyrityksissä

Q = Sijoitusluonteiset saamiset omistusyhteyksyrityksiltä

R = Muut osakkeet ja osuudet (pysyvään käyttöön hankitut)

S = Muut saamiset, ml. joukkovelkakirjalainasaamiset, jotka on tarkoitus pitää sijoituksena juoksuajan loppuun.

Sarake T

Omakatteisten rahastojen varat. Omakatteinen rahasto (ns. epäitsenäinen säätiö) on useimmiten lahjoitus-, testamentti- tms. tuloista muodostettu rahasto. Yliopiston taseeseen voi sisältyä useita erillisiä varsin pieniä omakatteisia rahastoja, jotka yhdessä kuitenkin muodostavat huomattavan saldon. Omakatteisten rahastojen varat eritellään Tilastokeskuksen kansantalouden tilinpidon laadintaa varten tarkemmin sarakkeissa CK–CP. **Tähän sarakkeeseen ei syötetä tietoja, vaan lomake summaa tähän kohtaan tiedot sarakkeista CK–CP.**

Sarakkeet U–AQ: Vaihtuvat vastaavat

Vaihtuvia vastaavia ovat vaihto-omaisuus ja rahoitusomaisuus. Vaihtuvat vastaavat tuottavat tuloa vain yhtenä tilikautena.

Sarakkeet U–Y

Vaihto-omaisuutta ovat sellaisinaan tai jalostettuna luovutettavaksi tai kulutettaviksi tarkoitetut hyödykkeet. Vaihto-omaisuuteen voidaan lukea myös aineettomia hyödykkeitä. Monivuotiset projektit käsitellään koodiston ohjeistuksen mukaisesti, esim. keskeneräisiin projektiin sitoutuneita menoja ei kirjata vaihto-omaisuuteen.

U = Aineilla ja tarvikkeilla tarkoitetaan tavaroiden valmistamista tai palvelujen tuotantoa varten hankittuja hyödykkeitä, jotka liittyvät hyödykkeen valmistamiseen (ml. koneiden ja laitteiden huolto) tai luovutettavien palveluiden tuottamiseen.

V = Keskeneräiset tuotteet voivat olla konkreettisia hyödykkeitä tai vielä luovuttamatta olevia aineettomia hyödykkeitä, joiden tuottamisesta aiheutuneet menot on aktivoitu (esim. tietotekniset sovellukset tai suunnittelutyö).

W = Valmiit tuotteet/tavarat

X = Muu vaihto-omaisuus.

Y = (Vaihto-omaisuuteen liittyvät) ennakkomaksut

(Sarakkeet Z–AQ)

Rahoitusomaisuuteen kuuluvat Saamiset, Rahoitusarvopaperit sekä Rahat ja pankkisaamiset.

Sarakkeet Z–AF

Pitkäaikaiset saamiset erääntyvät maksettavaksi yhtä vuotta pidemmän ajan kuluttua.

Z = Pitkäaikaiset myyntisaamiset

AA = Pitkäaikaiset saamiset saman konsernin yrityksiltä. Tietoa ei ilmoiteta konsernista.

AB = Pitkäaikaiset saamiset omistusyhteyksyrityksiltä

AC = Pitkäaikaiset lainasaamiset

AD = Pitkäaikaiset laskennalliset verosaamiset

AE = Pitkäaikaiset muut saamiset, sisältää maksetut ennakot.

AF = Pitkäaikaiset siirtosaamiset

Sarakkeet AG–AM

Lyhytaikaiset saamiset erääntyvät maksettavaksi yhden vuoden tai sitä lyhyemmän ajan kuluttua.

AG = Lyhytaikaiset myyntisaamiset

AH = Lyhytaikaiset saamiset saman konsernin yrityksiltä. Tietoa ei ilmoiteta konsernista.

AI = Lyhytaikaiset saamiset omistusyhteyksyrityksiltä

AJ = Lyhytaikaiset lainasaamiset

AK = Lyhytaikaiset laskennalliset verosaamiset

AL = Lyhytaikaiset muut saamiset, sisältää maksetut ennakot.

AM = Lyhytaikaiset siirtosaamiset

Sarakkeet AN–AP

Rahoitusarvopapereita ovat kaikki sijoitusluontoiset osakkeet, osuudet, joukkovelkakirjat ja muut vastaavat arvopaperisijoitukset. Taseen vaihtuviin vastaaviin sisältyvät rahoitusarvopaperit ja muut sijoitukset arvostetaan kirjanpitolain säännösten mukaisesti aina hankintahintaan tai tätä alempana käypään arvoon.

AN = Osuudet saman konsernin yrityksissä. Tietoa ei ilmoiteta konsernista.

AO = Muut osakkeet ja osuudet, ml. pörssiosakkeet.

AP = Muut arvopaperit, mm. osakerahastot, sijoitusrahasto-osuudet sekä sijoitusluontoiset joukkovelkakirjalainasaamiset.

Sarake AQ

Rahat ja pankkisaamiset

Rahat ovat käteisiä kassavaroja ja pankkisaamiset pankkien ottolainauksilla olevia talletuksia. Pitkäaikaisesti esim. velan vakuudeksi sidottuja pankkitalletuksia ei ilmoiteta tässä erässä vaan tase-erässä Muut saamiset (sarake AE tai AL riippuen talletuksen erääntymisestä).

Sarake AR

Vastaavaa yhteensä. Sarakkeiden C–AQ summa. Tähän sarakkeeseen ei täytetä tietoja, vaan sarakkeen tiedot summautuvat automaattisesti sarakkeiden C–AQ luvuista. Yliopiston tulee kuitenkin tarkistaa edellä mainittujen sarakkeiden täyttämisen jälkeen, että summatieto tässä sarakkeessa on oikein.

VASTATTAVAA: Sarakkeet AS–CJ

Taseen Vastattavaa -puoli kertoo, mistä lähteistä yliopiston varat on hankittu.

Sarakkeet AS–BB: Oma pääoma

Julkisoikeudellisen yliopiston oma pääoma muodostuu peruspääomasta, muusta omasta pääomasta ja arvonorotusrahosta. Lisäksi omaan pääomaan voi sisältyä sekä vapaita että sidottuja rahastoja.

Sarake AS

Peruspääoma on yliopistoon pysyvästi sijoitettua pääomaa. Peruspääomaan kirjataan yliopiston perustamisvaiheessa sille luovutettu peruspääoma, yliopiston itsensä keräämä ulkopuolinen yliopiston peruspääomaan osoitettu rahoitus, valtion finanssisijoitukset, perustamisvaiheen jälkeen peruspääomaan kerätty pääoma sekä muusta omasta pääomasta siirretyt erät.

Sarake AT

Arvonkorotusrahasto osoittaa määrää, jolla pysyvien vastaavien arvoa on laskennallisesti korotettu. Arvonkorotus voidaan tehdä ainoastaan maa- tai vesialueisiin sekä pysyvien vastaavien sijoituksiin.

Sarake AU

Käyvän arvon rahasto. Kirjanpitolaki antaa mahdollisuuden rahoitusvälineiden arvostamiseen käypään arvoon. Käytännössä käyvän arvon arvostusmahdollisuus koskee pörssissä tai muutoin julkisesti arvostettuja arvopapereita, joiden arvo on luotettavasti määriteltävissä markkinoilla. Tällöin käyvän arvon muutokset eli markkina-arvon arvonnousut ja -alenemiset (+/-) merkitään tähän tase-erään. Mikäli tämä menetelmä valitaan, tulee valittua arvostusperiaatetta noudattaa johdonmukaisesti tilikaudesta toiseen.

Sarakkeet AV–AW

Sidotut rahastot ovat määrätarkoitukseen osoitettuja rahastoja, joiden pääoman tai pääoman tuoton käytöstä on voimassa rajoittavia erityismääräyksiä. Määrätarkoitukseen osoitettuja rahastoja ovat myös ns. omakatteiset rahastot, joiden varat on pidettävä erillään yliopiston muista varoista. Sidotut rahastot jaetaan kahteen erään:

AV = Omakatteiset rahastot (ns. epäitsenäiset säätiöt) ovat useimmiten lahjoitus-, testamentti- tms. tuloista muodostettuja rahastoja.

AW = Muut sidotut rahastot

Sarake AX

Vapaita rahastoja ovat lahjoitus-, testamentti- yms. tuloista muodostetut ns. nimikko- ja muistorahastot, joiden käyttöä ei ole rajoitettu erityismääräyksiin sekä yliopistojen omien hallintoelinten päätöksellä muodostetut rahastot. Viimeksi mainitut ovat käytännössä osa yliopiston ylijäämän kautta muodostunutta omaa pääomaa. Vapaiden rahastojen siirrot tulee kirjata ainoastaan taseen kautta.

Sarakkeet AY–BA

Muu oma pääoma on yliopistolle sen toiminnan ylijäämästä osoitettua pääomaa ja perustamisvaiheessa yliopistolle luovutettua valtion omaisuutta, joka on siirretty sille muun oman pääoman ehdoin. Muussa omassa pääomassa esitetään perustamisvaiheessa edelliseltä vuodelta käyttämättä jääneet siirtomäärärahat, maksuvalmiusraha, vuoden 2009 tilinpäätöksen perusteella valtiolta yliopistolle siirtyvä netto-omaisuus, yliopiston itse keräämä ulkopuolinen toimintapääomaan osoitettu rahoitus, edellisiltä vuosilta kertyneet yli- ja alijäämät sekä tilikauden yli/alijäämä.

AY = Toimintapääoma

AZ = Edellisten tilikausien voitto (tappio) (+/-). Edellisiltä tilikausilta kertynyt yli- tai alijäämä merkitään erilliseksi oman pääoman eräksi, ellei sitä ole siirretty peruspääomaan tai muuhun oman rahaston pääomaan.

BA = Tilikauden voitto (tappio) (+/-) esitetään omana eränään taseen omassa pääomassa.

Sarake BB

Oma pääoma yhteensä. Tähän sarakkeeseen ei täytetä tietoja, vaan sarakkeen tiedot summautuvat automaattisesti sarakkeiden AS–BA luvuista. Yliopiston tulee kuitenkin tarkistaa sarakkeiden AS–BA täyttämisen jälkeen, että summatieto tässä sarakkeessa on oikein.

Sarake BC

Vähemmistöosuudet tytäryritysten tuloksesta ja omasta pääomasta esitetään taseessa erilliseränä. Tieto koskee vain konsernia.

Sarake BD

Tilinpäätössiirtojen kertymä muodostuu poistoerojen muutoksista. Taseen poistoeron tulee olla positiivinen tai nolla. Jos taseen poistoeron yhteismäärä eri poistojen yhdistämisen jälkeen on negatiivinen, vähennetään negatiivisuutta vastaava määrä poistoeron muutoksena tuloslaskelmassa.

Sarakkeet BE–BG

Pakolliset varaukset ovat tiedossa olevia vastaisia menoja tai menetyksiä. Menon tai menetyksen realisoituessa kirjataan toteutuneet menot kuluksi tuloslaskelmaan ja pakollinen varaus oikaistaan vastaavan kulutilin vähennykseksi.

BE = Eläkevaraukset

BF = Verovaraukset

BG = Muut pakolliset varaukset

Sarake BH

Konsernireservi on konsernipassiivan kohdistamaton osa. Tieto koskee vain konsernia.

Sarakkeet BI–CI: Vieras pääoma

Vieras pääoma jaetaan pitkäaikaiseen ja lyhytaikaiseen vieraaseen pääomaan. Lyhytaikaista vierasta pääomaa ovat enintään yhden vuoden kuluttua erääntyvät velat ja pitkäaikaista yli vuoden kuluttua erääntyvät velat.

Sarake BI

Omakatteisten rahastojen velat

Sarakkeet BJ–BV

Pitkäaikainen vieras pääoma

BJ = Pitkääaikaiset pääomalainat
BK = Pitkääaikaiset joukkovelkakirjalainat
BL = Pitkääaikaiset vaihtovelkakirjalainat
BM = Pitkääaikaiset lainat rahoituslaitoksilta
BN = Pitkääaikaiset eläkelainat
BO = Pitkääaikaiset saadut ennakot
BP = Pitkääaikaiset ostovelat
BQ = Pitkääaikaiset rahoitusvekselit
BR = Pitkääaikaiset velat saman konsernin yrityksille. Tietoa ei ilmoiteta konsernista.
BS = Pitkääaikaiset velat omistusyhteyksyrityksille
BT = Pitkääaikaiset muut velat
BU = Pitkääaikaiset siirtovelat
BV = Pitkääaikaiset laskennalliset verovelat

Sarakkeet BW–CI

Lyhytaikainen vieras pääoma

BW = Lyhytaikaiset pääomalainat
BX = Lyhytaikaiset joukkovelkakirjalainat
BY = Lyhytaikaiset vaihtovelkakirjalainat
BZ = Lyhytaikaiset lainat rahoituslaitoksilta
CA = Lyhytaikaiset eläkelainat
CB = Lyhytaikaiset saadut ennakot
CC = Lyhytaikaiset ostovelat
CD = Lyhytaikaiset rahoitusvekselit
CE = Lyhytaikaiset velat saman konsernin yrityksille. Tietoa ei ilmoiteta konsernista.
CF = Lyhytaikaiset velat omistusyhteyksyrityksille
CG = Lyhytaikaiset muut velat
CH = Lyhytaikaiset siirtovelat
CI = Lyhytaikaiset laskennalliset verovelat

Sarake CJ

Vastattavaa yhteensä. Sarakkeiden BB–CI summa. Tähän sarakkeeseen ei täytetä tietoja, vaan sarakkeen tiedot summautuvat automaattisesti sarakkeiden BB–CI luvuista. Yliopiston tulee kuitenkin tarkistaa edellä mainittujen sarakkeiden täyttämisen jälkeen, että summatieto tässä sarakkeessa on oikein. Mikäli tämän sarakkeen summa poikkeaa sarakkeen AR (Vastaavaa yhteensä) summasta, näkyy tämän sarakkeen luku punaisena.

Tilastokeskuksen kansantalouden tilinpidon laadintaa varten tarvittavat tarkentavat tiedot

Omakatteisten rahastojen varat

Sarakkeet CK–CN

CK = Omakatteisten rahastojen sijoitukset yhteensä. Sarakkeiden CL–CN summa. Tähän sarakkeeseen ei täytetä tietoja, vaan sarakkeen tiedot summautuvat automaattisesti sarakkeiden CL–CN luvuista. Yliopiston tulee kuitenkin tarkistaa edellä mainittujen sarakkeiden täyttämisen jälkeen, että summatieto tässä sarakkeessa on oikein.

Sijoitukset eritellään kolmeen ryhmään seuraavasti:

CL = Rahasto-osuudet
CM = Muut osakkeet ja osuudet
CN = Muut arvopaperit

Sarake CO

Rahat ja pankkisaamiset

Sarake CP

Muut varat

4.2.7.3 Toimintokohtainen erittely varsinaisen toiminnan tuotoista ja kuluista

Erittelemällä varsinaisen toiminnan tuotot ja kulut toiminnoittain saadaan tarkempi kuva kirjanpitovelvollisen tuloksen muodostumisesta. [Kirjanpitoasetus](#) (1339/1997) mukaisesti julkisoikeudelliset yliopistot ja yliopistosäätiöt laativat toimintokohtaisen erittelyn varsinaisen toiminnan tuotoista ja kuluista. Yliopistojen varsinaisella toiminnalla tarkoitetaan [yliopistolain](#) (558/2009 2 §:n) mukaisten tehtävien toteuttamista. Toimintokohtainen erittely esitetään tuloslaskelman liitetietona osana tilinpäätöstä.

Tiedot toimitetaan OKM:lle tilinpäätöksessä esitetyllä tarkkuudella täydennettynä varsinaisen toiminnan tuottojen ja kulujen summatiedoilla (ilmoitetaan heti lomakkeen alussa). Yhteiskuluista ei ilmoiteta tilinpäätöksessä esitettyä viimeistä nollariviä.

Tiedonkeruulomakkeella 3 kerättävät tiedot

Toimintokohtaiset tuotot ja kulut ilmoitetaan vain yliopistosta, ei yliopistokonsernista. Tiedot ilmoitetaan tilikaudelta 2017.

Yliopiston varsinaisen toiminnan tuotot ja kulut eritellään tuotto- ja kululajeittain. Lisäksi ilmoitetaan varsinaisen toiminnan yhteiskulut. **Tämän lomakkeen tietojen tulee täsmätä tuloslaskelmassa esitettyjen varsinaisen toiminnan tuottojen ja kulujen kanssa.**

Opetus- ja kulttuuriministeriön yliopistolain 49 §:n mukainen rahoitus yliopistolaissa säädettyjen tehtävien hoitamiseksi (ml. rahoitus kansalliskirjaston ja harjoittelukoulujen toimintaan) yliopistoille käsitellään yleisavustuksena eikä sitä jaeta toimintoille. OKM:n rahoitus ei näin ollen sisälly tässä lomakkeessa ilmoitettaviin yliopiston varsinaisen toiminnan tuottoihin.

Sarake A

Yliopiston nimi. Nimi haetaan valikosta vain ensimmäiselle riville, jonka jälkeen lomake täyttää automaattisesti saman tunnuksen muille riveille.

Sarake B

Tilikausi 1.1.–31.12.20XX kalenterivuoden tarkkuudella (YYYY), esim. 2012.

Sarake C

Toiminnolla tarkoitetaan yliopiston päätoimintoja, jotka ovat koulutustoiminta, tutkimustoiminta, taiteellinen toiminta, muu yhteiskunnallinen toiminta sekä harjoittelukoulut ja Kansalliskirjasto. Yliopistot ilmoittavat toimintokohtaisten tietojen lisäksi tiedot toimintojen yhteiskuluista sekä toiminnot yhteensä -summatiedot. Tähän sarakkeeseen ei täytetä tietoja, sillä kaikki toiminnot on merkitty valmiiksi tiedonkeruulomakkeeseen alla esitetyssä järjestyksessä. Mikäli yliopistolla ei ole jotakin alla luetelluista toiminnoista, jätetään kyseisen toiminnon osalta tiedot täyttämättä.

- **Toiminnot yhteensä**, summatieto varsinaisen toiminnan tuotoista ja kuluista
- **Koulutustoiminta** muodostuu seuraavista osa-alueista:
 - Perustutkintokoulutus: alempaan (kandidaatti) ja ylempään (maisteri) korkeakoulututkintoon tähtäävä koulutus sekä maisteriohjelmat, ml. lukukausimaksukokeiluun kuuluvat ohjelmat
 - Perustutkintojen osat: erilliset opinnot (erilliset opinto-oikeudet) sekä avoimessa yliopisto-opetuksessa suoritettavat opinnot. Perustutkintojen osia suoritaviksi katsotaan vain ne henkilöt, joilla ei ole tutkinnon suoritusoikeutta kyseisessä yliopistossa.
 - Muu koulutus: kaikki muu yliopiston tarjoama edellisiin ryhmiin sisällymättömä koulutus, esim. tilauskoulutus.
- **Tutkimustoiminta** muodostuu tieteellisestä ja taiteellisesta jatko-tutkintokoulutuksesta sekä tieteellisestä tutkimuksesta.
 - Tieteellinen ja taiteellinen jatkotutkintokoulutus: tutkintotavoitteiset tieteelliset ja taiteelliset jatko-opinnot (lisensiaatin ja tohtorin tutkinnot) ja niihin liittyvä taiteellinen toiminta sekä tutkijakoulut
 - Tieteellinen tutkimus: perustutkimus, soveltava tutkimus sekä kehittämistyö, ml. jatkotutkintokoulutukseen liittyvä tutkimus.
- **Taiteellinen toiminta** on sellaista taiteellista toimintaa, joka ei liity suoraan yliopiston koulutustoimintaan tai taiteelliseen jatkotutkintokoulutukseen. Tällaista taiteellista toimintaa on esimerkiksi taiteellisin kriteerein rekrytoitujen opetushenkilöstön harjoittama työsuunnitelmaan kuuluva taiteellinen toiminta, joka on rinnastettavissa tieteelliseen tutkimukseen.
- **Muu yhteiskunnallinen toiminta** on muuta koulutukseen, tutkimukseen ja taiteelliseen toimintaan liittymätöntä toimintaa, jota ei voida yleiskustannusluonteisena vyöryttää edellä mainituille ydintoiminnoille.
 - Erillislakien mukaiset julkisoikeudelliset suoritteet, jotka eivät liity koulutukseen tai tutkimukseen, kuten oikeuskemian suorittamat oikeuskemialliset tutkimukset ja oikeushammaslääketieteellinen toiminta.
 - Yleistoiminnot, jotka eivät liity edellä mainittuihin yliopistojen ydintoimintoihin (koulutus, tutkimus, taiteellinen toiminta)
- **Harjoittelukoulutoimintaa** on yliopistoissa, joissa järjestetään opettajankoulutusta. Yliopistolain mukaisesti tällaisissa yliopistoissa tulee olla opetusharjoittelua ja opettajankoulutuksen kehittämistä varten tarpeellinen määrä harjoittelukouluja, joissa voidaan järjestää esi- ja perusopetusta sekä lukiokoulutusta. Opetusharjoittelu voi tapahtua myös harjoittelukoulun ulkopuolella.
- **Kansalliskirjasto** on Suomen suurin ja vanhin tieteellinen kirjasto, joka vastaa toimialallaan kansallisen kulttuuriperinnön tallettamisesta, ylläpidosta ja saatavuudesta. Kansalliskirjasto toimii Helsingin yliopiston yhteydessä. Kansalliskirjaston tehtävänä on kehittää ja tarjota kansallisia palveluja yliopistojen kirjastoille, yleisille kirjastoille, ammattikorkeakoulukirjastoille ja erikoiskirjastoille sekä edistää kirjastoalan kotimaista ja kansainvälistä yhteistyötä. Kansalliskirjasto toiminto muodostuu yliopistolain 70 §:n mukaisista Kansalliskirjastotehtävistä sekä muista tehtävistä.
- **Yhteiskulut** ovat kaikille toiminnoille yhteisiä kuluja, joita ei voida välittömästi kohdistaa millekään yksittäiselle toiminnolle, vaan ne vyörytetään toiminnoille laskennallisina erinä. Yhteiskuluista ilmoitetaan nimensä mukaisesti tiedonkeruulomakkeella vain kulut. Sarakkeeseen H summautuu sarakkeista I-K yhteiskulut yhteensä (eli tilinpäätöksen liitetiedoissa esitetyssä toimintokohtaisessa tuloslaskelmassa tämä summa näkyy rivillä "-siirretty toiminnanaloille")

Sarakkeet D–L

Ensimmäiselle riville voi syöttää tiedot vain sarakkeisiin A ja B. Muihin sarakkeisiin ei voi syöttää itse tietoja, vaan rivin tiedot summautuvat automaattisesti alempien rivien luvuista (pl. sarake L, jota ei täytetä ensimmäisen rivin osalta).

Riville 15 (Yhteiskulut) syötetään vain sarakkeiden I–K tiedot, sarakkeiden H ja L tiedot summautuvat riville automaattisesti.

Sarakkeet D–G

Varsinaisen toiminnan tuotot. Toiminnot yhteensä -rivillä esitettyjen tuottojen tulee täsmätä tuloslaskelmassa esitettyjen tuottojen yhteensä -summien kanssa, esim. avustustuottojen tulee täsmätä tiedonkeruulomakkeen 1 (Tuloslaskelma) sarakkeen C kanssa ja liiketoiminnan tuottojen sarakkeen R kanssa.

D = Varsinaisen toiminnan tuotot yhteensä. Tähän sarakkeeseen ei täytetä tietoja, vaan sarakkeen tiedot summautuvat automaattisesti sarakkeista E–G.

E = Avustustuotot, vrt. tuloslaskelma sarake C (tai D–Q)

F = Liiketoiminnan tuotot, vrt. tuloslaskelma sarake R

G = Muut tuotot, vrt. tuloslaskelma sarake S

Yhteiskuluista ei ilmoiteta nimensä mukaisesti näitä tietoja (lomakkeessa punaisella).

Sarakkeet H–L

Varsinaisen toiminnan kulut. 'Toiminnot yhteensä' -rivillä Kulut yhteensä -summan tulee täsmätä Tuloslaskelma -tiedonkeruun lomakkeella sarakkeessa AG esitettyjen kulujen kanssa.

H = Kulut yhteensä. Tähän sarakkeeseen ei täytetä tietoja, vaan sarakkeen tiedot summautuvat automaattisesti sarakkeista I–L.

I = Henkilöstökulut

J = Poistot

K = Muut kulut

L = Osuus yhteisistä kuluista. Tieto ilmoitetaan vain varsinaisista toiminnoista (ei Yhteiskuluista).

Huom! Sarakkeen H ja L rivillä 15 näkyvän summan tulee olla sama (kulut yhteensä). Mikäli summa ei ole sama, näkyy tiedonkeruulomakkeen solu L15 punaisena (lomakkeen oikeassa alakulmassa).

4.2.7.4 Tutkimusrahoitus

Tutkimusrahoitus-tiedonkeruun avulla kuvataan tutkimukseen ja kehittämistoimintaan käytettyjä resursseja, eli yliopiston tilikauden aikana syntyneitä tutkimusmenoja vastaavaa rahoitusta. **Tutkimustoiminnan määritelmänä käytetään Tilastokeskuksen määritelmää tutkimuksesta ja siihen verrattavissa olevasta kehittämistyöstä**, joka perustuu OECD:n suosituksiin. Tutkimustoiminnalla ei siis tässä tarkoiteta samaa asiaa kuin tiedonkeruulomakkeen 3 toiminnolla tutkimustoiminta, joka koostuu tieteellisestä ja taiteellisesta jatko-tutkintokoulutuksesta sekä tieteellisestä tutkimuksesta.

Tutkimusrahoituksen määritelmä on Tilastokeskuksen tiedonkeruun mukainen, <https://www.tilastokeskus.fi/keruu/kotk/index.html>. Suhteessa toimintokohtaisen tuloslaskelman tiedonkeruuseen tämä tarkoittaa eroavaisuuksia mm. poistojen huomioimisessa ja välillisten kustannusten merkitsemisessä.

Tiedonkeruulomakkeella 4 kerättävät tiedot

Tiedot tilikauden aikana syntyneitä tutkimusmenoja vastaava rahoituksesta ilmoitetaan rahoituslähteittäin ja laitos/vastuualueittain.

Laitostiedosta johdetaan tietojen raportoinnissa rahoituksen ohjauksen ala -tieto. Laitosten yksikkökoodit toimitetaan luvun [4.2.9 YO Alayksikkökoodistot](#). Samaa koodistoa käytetään myös julkaisu- ja henkilöstötiedonkeruussa. Rahoituslähteet ilmoitetaan tarkemmalla jaottelulla kuin tuloslaskelmassa (tiedonkeruulomake 1). Tiedot ilmoitetaan euron tarkkuudella.

Sarake A

Yliopiston nimi.

Sarake B

Tilikausi 1.1.–31.12.20XX kalenterivuoden tarkkuudella (YYYY), esim. 2012.

Sarake C

Laitos/vastuualue -tieto, koodi. Käytetään samoja laitoskoodeja kuin henkilöstö- ja julkaisutiedonkeruussa.

Sarake D

Tilikauden tutkimusmenot yhteensä ($D=E+F+AF$). Lomake summaa tähän kohtaan tiedot automaattisesti sarakkeista E, F ja AF eli tämä kohta täytetään syöttämällä tiedot näihin sarakkeisiin. Yliopiston tulee kuitenkin tarkistaa sarakkeiden E, F ja AF täyttämisen jälkeen, että summatieto sarakkeessa D on oikein.

Tutkimusmenoiksi kirjataan tilikauden aikana syntyneet tutkimusmenot, ml. tutkimusinvestoinnit. Meno syntyy, kun suorite vastaanotetaan (esim. tutkimuslaite, tutkijan työpanos, tutkimukseen liittyvät matkat). **Tutkimustoiminta** määritellään seuraavasti (vastaa jo aikaisemmin KOTA -tiedonkeruussa käytettyä määritelmää):

Tutkimuksella ja siihen verrattavissa olevalla kehittämistyöllä tarkoitetaan systemaattista toimintaa tiedon lisäämiseksi ja tiedon käyttämistä uusien sovellusten löytämiseksi. Kriteerinä on, että toiminnan tavoitteena on tuottaa jotain olennaista uutta. **Tutkimus- ja kehittämistoimintaan sisällytetään perustutkimus, soveltava tutkimus sekä kehittäminen.**

Perustutkimuksella tarkoitetaan sellaista toimintaa uuden tiedon saavuttamiseksi, joka ei ensisijaisesti tähtää käytännön sovellukseen. Perustutkimusta on esim. ominaisuuksien, rakenteiden ja riippuvuuksien analyysit, joiden tavoitteena on uusien hypoteesien, teorioiden ja lainalaisuuksien muodostaminen ja testaaminen.

Soveltavalla tutkimuksella tarkoitetaan sellaista toimintaa uuden tiedon saavuttamiseksi, joka ensisijaisesti tähtää tiettyyn käytännön sovellukseen. Soveltavaa tutkimusta on esim. sovellusten etsiminen perustutkimuksen tuloksille tai uusien menetelmien ja keinojen luominen tietyn ongelman ratkaisemiseksi.

Kehittämistyöllä tarkoitetaan systemaattista toimintaa tutkimuksen tuloksena ja/tai käytännön kokemuksen kautta saadun tiedon käyttämiseksi uusien aineiden, tuotteiden, tuotantoprosessien, menetelmien ja järjestelmien aikaansaamiseen tai olemassa olevien olennaiseen parantamiseen.

Yliopiston tutkimustoiminta

Yliopiston tutkimustoiminnaksi katsotaan tutkimustoiminta, joka täyttää tutkimustoiminnan tuntomerkit ja jota harjoitetaan yliopiston t&k-henkilökuntaan kuuluvien henkilöiden toimesta.

Tutkimusta tekevät **jatkotutkinto-opiskelijat**, jotka ovat palvelus-, sopimus- tai vastaavassa suhteessa siihen yliopistoon, jossa he opiskelevat lasketaan mukaan tutkimushenkilökuntaan siltä osin kuin heidän tehtävänsä täyttävät tutkimustoiminnan tuntomerkit eli ovat t&k-toimintaa (tutkimusta ei ole: jatko-opintoihin liittyvät pakolliset opinnot ja harjoittelu, alempien vuosikurssien opiskelijoiden opettaminen ym.).

Tutkimustoimintaan lasketaan **opettajien/professorien** väitöskirjojen ohjaustyö, muiden tutkimusprojektien ohjaaminen sekä omat tutkimusprojektit. Jatkotutkinto-opiskelijoiden opettaminen (ml. menetelmäopinnot) ei ole tutkimustoimintaa.

Lisätietoa: Frascati Manual, OECD 2002.

Sarake E

Yliopiston oma tutkimusrahoitus tilikaudella sisältää yliopiston oman rahoituksen sekä OKM:n yliopistolain 49§:n mukaisen rahoituksen.

Sarake F

Ulkopuolinen tutkimusrahoitus yhteensä, sarakkeiden G–AF summa. Sisältää kaiken muun kuin sarakkeissa E ja AG ilmoitetun tutkimusrahoituksen. Lomake summaa tähän kohtaan tiedot automaattisesti sarakkeista G-AE eli tämä kohta täytetään syöttämällä tiedot näihin sarakkeisiin. Yliopiston tulee kuitenkin tarkistaa lomakkeen täyttämisen jälkeen, että summatieto sarakkeessa F on oikein.

Sarakkeet G–W

Kotimainen tutkimusrahoitus yhteensä saadaan summaamalla sarakkeet G–X

G = Suomen Akatemia

H = Muu opetus- ja kulttuuriministeriön rahoitus

I = Teknologian ja innovaatioiden kehittämisskeskuksen (Tekesin) rahoitus

J = Muu työ- ja elinkeinoministeriön rahoitus

K = Ulkoasiainministeriön rahoitus

L = Oikeusministeriön rahoitus

M = Sisäasiainministeriön rahoitus

N = Puolustusministeriön rahoitus

O = Valtiovarainministeriön rahoitus

P = Maa- ja metsätalousministeriön rahoitus

Q = Liikenne- ja viestintäministeriön rahoitus

R = Sosiaali- ja terveysministeriön rahoitus

S = Ympäristöministeriön rahoitus

T = Kunnat ja kuntainliitot, esim. kunnan virastot ja laitokset, maakuntien liitot, kuntayhtymät, seutukuntayhtymät sekä kuntia palvelevat voittoa tavoittelemattomat kuntayhteisöt (pl. kuntien liikelaitokset ja pääasiassa liiketoimintaa harjoittavat yksiköt sekä liikelaitoskuntayhtymät).

U = Muulla julkisella rahoituksella tarkoitetaan työeläkelaitoksilta sekä muilta sosiaaliturvarahastoilta saatua rahoitusta. Muuhun julkiseen rahoitukseen luetaan mm. eläkevakuutusyhtiöt, eläkesäätiöt ja -kassat sekä työttömyysvakuutusjärjestelmää hoitavat yksiköt, esim. KELA, FINNVERA, SITRA ja Työsuojelurahasto

V = Kotimaiset rahastot ja säätiöt, ml. järjestöt, yhteisöt ja yksityiset henkilöt

W = Kotimaiset yritykset, ml. rahoituslaitokset

X = Kotimaiset korkeakoulut (kotimaiset yliopistot, ammattikorkeakoulut ja yliopistolliset sairaalat)

Sarakkeet X–AE

Ulkomainen tutkimusrahoitus yhteensä saadaan summaamalla sarakkeet X–AE

Y = Ulkomainen yritysrahoitus

Z = Suoraan EU:lta tuleva puiteohjelmärahoitus tai muu laadullisesti kilpailtu EU-rahoitus

AA = EAKR-rahoitus. Sisältää EU-osuuden ja valtion rahoitusosuuden. Myös INTERREG-rahoitus merkitään tähän kohtaan. Kuntaosuus tms. ilmoitetaan kyseisen rahoittajan sarakkeessa.

AB = ESR-rahoitus Sisältää EU-osuuden ja valtion rahoitusosuuden. Kuntaosuus tms. ilmoitetaan kyseisen rahoittajan sarakkeessa.

AC = muu edellisiin luokkiin sisällymätön EU-rahoitus

AD = Ulkomaiset rahastot ja säätiöt

AE = Kansainvälisiltä järjestöiltä saatu rahoitus

AF = Muu ulkomainen rahoitus. Tämä sarake sisältää kaiken muun ulkomaisen rahoituksen.

Sarake AG

Yliopiston omat varat. Kirjataan esim. oman liiketoiminnan, varainhankinnan sekä sijoitus- ja rahoitustoiminnan tuotolla rahoitettu tutkimus.

4.2.7.5 Yliopiston varsinaisen toiminnan kokonaiskustannukset

Tilinpäätösraportoinnin lisäksi opetus- ja kulttuuriministeriö tarvitsee myös OKM:n ohjauksen ala -kohtaisia kustannustietoja yliopistojen varsinaisesta toiminnasta. Tiedot yliopistojen varsinaisen toiminnan kustannuksista kerätään toiminnoittain ja toimintojen osa-alueittain sekä OKM:n ohjauksen aloittain. Yliopistojen taloushallinto tulee järjestää kokonaiskustannusmallin mukaisesti siten, että OKM:n ohjauksen ala -kohtaiset tiedot on mahdollista tuottaa opetus- ja kulttuuriministeriölle.

Tiedonkeruulomakkeella 5 kerättävät tiedot

Tiedot varsinaisen toiminnan kustannuksista kerätään toiminnoittain ja OKM:n ohjauksen aloittain. Harjoittelukouluista ja Kansalliskirjastosta ei kuitenkaan ilmoiteta OKM:n ohjauksen ala -tietoa. Toiminnoittaisten yhteensä-summien tulee täsmätä tilinpäätöksen liitetiedoissa esitetyn toimintokohtaisen tuloslaskelman kulutietojen kanssa (tiedonkeruulomake 3). Tiedot ilmoitetaan euron tarkkuudella.

Tiedot ilmoitetaan tilikaudelta 2017.

Sarake A

Yliopiston nimi.

Sarake B

Tilikausi 1.1.–31.12.20XX kalenterivuoden tarkkuudella (YYYY), esim. 2012. Tilikausi on merkitty valmiiksi lomakkeeseen.

Sarake C

Tiedonkeruissa siirrytään käyttämään koulutusala 1995 -luokituksen sijasta OKM:n ohjauksen ala -luokittelua (ks. luku 7.2). Harjoittelukouluista ja Kansalliskirjastosta ilmoitetaan kuitenkin ainoastaan OKM:n ohjauksen alat yhteensä -summatieto. OKM:n ohjauksen ala valitaan tietoja syötettäessä lomakkeen alavetovalikosta.

Sarake D

Yliopiston varsinaisen toiminnan kokonaiskustannukset yhteensä sekä OKM:n ohjauksen aloittaiset summatiedot ($D = E + I + L + M + P + Y$).

Sarakkeet E–H

Koulustustoiminta yhteensä (E) muodostuu alla luetelluista osa-alueista (F+G+H). Lomake summaa tähän kohtaan tiedot automaattisesti sarakkeista F–H eli tämä kohta täytetään syöttämällä tiedot näihin sarakkeisiin. Yliopiston tulee kuitenkin tarkistaa sarakkeiden F–H täyttämisen jälkeen, että summatieto (sarakeessa E) on oikein.

F = Perustutkintokoulutus: alempaan (kandidaatti) ja ylempään (maisteri) korkeakoulututkintoon tähtäävä koulutus sekä maisteriohjelmat, ml. lukukausimaksukokeiluun kuuluvat ohjelmat

G = Perustutkintojen osat: erilliset opinnot (erilliset opinto-oikeudet) sekä avoimessa yliopisto-opetuksessa suoritettavat opinnot. Perustutkintojen osia suorittaviksi katsotaan vain ne henkilöt, joilla ei ole tutkinnon suoritusoikeutta kyseisessä yliopistossa.

H = Muu koulutus: kaikki muu yliopiston tarjoama edellisiin ryhmiin sisältyvätön koulutus, esim. tilauskoulutus.

Sarakkeet I–K

Tutkimustoiminta muodostuu tieteellisestä ja taiteellisesta jatkotutkintokoulutuksesta sekä tieteellisestä tutkimuksesta. Lomake summaa tähän kohtaan tiedot automaattisesti sarakkeista J–K eli tämä kohta täytetään syöttämällä tiedot näihin sarakkeisiin. Yliopiston tulee kuitenkin tarkistaa sarakkeiden J–K täyttämisen jälkeen, että summatieto (sarakeessa I) on oikein.

I = Tutkimustoiminnan kustannukset yhteensä, josta

J = Tieteellinen ja taiteellinen jatkotutkintokoulutus: tutkintotavoitteiset tieteelliset ja taiteelliset jatko-opinnot (lisensiaatin ja tohtorin tutkinnot) ja niihin liittyvä taiteellinen toiminta sekä tutkijakoulut

K = Tieteellinen tutkimus: perustutkimus, soveltava tutkimus sekä kehittämissyö, ml. jatkotutkintokoulutukseen liittyvä tutkimus.

Sarake L

Taiteellisella toiminnalla tarkoitetaan tässä sellaista taiteellista toimintaa, joka ei liity suoraan yliopiston koulustustoimintaan tai taiteelliseen jatko-tutkintokoulutukseen. Tällaista taiteellista toimintaa on esimerkiksi taiteellisin kriteerein rekrytoidun opetushenkilöstön harjoittama työsuunnitelmaan kuuluva taiteellinen toiminta, joka on rinnastettavissa tieteelliseen tutkimukseen.

Sarakkeet M–O

Muu yhteiskunnallinen toiminta (M) on muuta koulutukseen, tutkimukseen ja taiteelliseen toimintaan liittymättömä toimintaa, jota ei voida yleiskustannusluonteisena vyöryttää edellä mainituille ydintoiminnoille. Lomake summaa sarakeen M tiedot automaattisesti sarakkeista N–O eli tämä kohta täytetään syöttämällä tiedot näihin sarakkeisiin. Yliopiston tulee kuitenkin tarkistaa sarakkeiden N–O täyttämisen jälkeen, että summatieto (sarakeessa M) on oikein.

M = Muun yhteiskunnallisen toiminnan kustannukset yhteensä, joka muodostuu seuraavista osa-alueista:

N = Erillislakien mukaiset julkisoikeudelliset suoritteet, jotka eivät liity tutkimukseen tai koulutukseen, kuten oikeuskemian suorittamat oikeuskemialliset tutkimukset ja oikeushammaslääketeollinen toiminta. Mikäli yliopistolla ei ole tällaista toimintaa, jätetään tämä sarake tyhjäksi.

O = Yleistöiminnot, jotka eivät liity yliopiston ydintoimintoihin (koulutukseen, tutkimukseen eikä taiteelliseen toimintaan).

Sarakkeet P–X

Harjoittelukoulutoimintaa on yliopistoissa, joissa järjestetään opettajankoulutusta. Yliopistolain mukaisesti tällaisissa yliopistoissa tulee olla opetusharjoittelua ja opettajankoulutuksen kehittämistä varten tarpeellinen määrä harjoittelukouluja, joissa voidaan järjestää esi- ja perusopetusta sekä lukiokoulutusta. Harjoittelu voi tapahtua myös harjoittelukoulun ulkopuolella.

P = Harjoittelukoulutoiminnan kustannukset yhteensä. Lomake summaa tähän kohtaan tiedot automaattisesti sarakkeista Q ja U eli tämä kohta täytetään syöttämällä tiedot näihin sarakkeisiin. Yliopiston tulee kuitenkin tarkistaa sarakkeiden Q ja U täyttämisen jälkeen, että summatieto (sarakkeessa P) on tilinpäätöksessä esitetyn mukainen.

Harjoittelukoulujen suorat kustannukset kohdistetaan suoraan harjoittelukoulun toiminnan eri osa-alueille ja epäsuorat kustannukset kohdistetaan työntuntien perusteella, ellei kustannusten kohdentamiselle ole olemassa selkeää muuta perustetta (esim. toiminnon käytössä olevien tilojen pinta-ala kiinteistöön liittyvien kustannusten yhteydessä).

Harjoittelukoulutoiminta jakautuu seuraaviin osa-alueisiin:

Opetustehtävät (Q–T):

Q = Opetustehtävien kustannukset yhteensä. Lomake summaa tähän kohtaan tiedot automaattisesti sarakkeista R, S ja T eli tämä kohta täytetään syöttämällä tiedot näihin sarakkeisiin.
R = Esiopetukseen liittyvät opetustehtävät
S = Perusopetukseen liittyvät opetustehtävät
T = Lukiokoulutukseen liittyvät opetustehtävät

Opettajankoulutus ja kehitystehtävät (U–X):

U = Opettajankoulutuksen ja kehitystehtävien kustannukset yhteensä. Lomake summaa tähän kohtaan tiedot automaattisesti sarakkeista V, W ja X eli tämä kohta täytetään syöttämällä tiedot näihin sarakkeisiin.
V = Harjoittelukoulussa tapahtuva harjoittelu
W = Harjoittelukoulun ulkopuolella tapahtuva harjoittelu
X = Opettajankoulutuksen kehittäminen

Sarakkeet Y–AC

Kansalliskirjasto toiminto (Y) muodostuu yliopistolain 70 §:n mukaisista Kansalliskirjastotehtävistä (Z–AB) sekä muista tehtävistä (AC). Kansalliskirjasto on Suomen suurin ja vanhin tieteellinen kirjasto, joka vastaa toimialallaan kansallisen kulttuuriperinnön tallettamisesta, ylläpidosta ja saatavuudesta. Kansalliskirjasto toimii Helsingin yliopiston yhteydessä.

Y = Kansalliskirjaston kustannukset yhteensä. Lomake summaa tähän kohtaan tiedot automaattisesti sarakkeista Z ja AC eli tämä kohta täytetään syöttämällä tiedot näihin sarakkeisiin. Yliopiston tulee kuitenkin tarkistaa tietojen syöttämisen jälkeen, että summatieto sarakkeessa Y on oikein.

Z = Yliopistolain mukaisten Kansalliskirjastotehtävien kustannukset yhteensä. Lomake summaa tähän kohtaan tiedot automaattisesti sarakkeista AA ja AB eli tämä kohta täytetään syöttämällä tiedot näihin sarakkeisiin.

AA = Kansallisen kulttuuriperinnön tallettaminen, ylläpito ja saatavuus

AB = Kansalliset palvelut kirjastoille ja korkeakoulusektorille sekä kirjastoalan kotimainen ja kansainvälinen yhteistyö

AC = **Muilla tehtävillä** tarkoitetaan ensisijaisesti HY:lle toteutettavaa tehtävää.

4.2.7.6 Tiedot liiketoiminnasta

Liiketoiminnan tiedot esitetään tilinpäätöksen liitetiedoissa seuraavaa kululajikohtaista tuloslaskelman muotoa (KPA 1339/1997 1:1 §) mukaillen.

Kaava 6: Liiketoiminnan tuloslaskelma kululajeittain

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOISSA ESITETTÄVÄ KULULAJIKOHTAINEN TULOSLASKELMAMUOTO				
(KPA 1339/1997 1:1§)	Tilikausi		Ed. tilikausi	
LIIEKVAIHTO		0,00		0,00
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen lisäys (+) tai vähennys (-)		+/-0,00		+/-0,00
Valmistus omaan käyttöön (+)		0,00		0,00
Liiketoiminnan muut tuotot		0,00		0,00
Materiaalit ja palvelut Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	0,00		0,00	
Varastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	+/-0,00		+/-0,00	
Ulkopuoliset palvelut	<u>0,00</u>	0,00	<u>0,00</u>	0,00
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	0,00		0,00	
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	0,00		0,00	
Muut henkilösivukulut	<u>0,00</u>	0,00	<u>0,00</u>	0,00
Poistot ja arvonalentumiset				

Suunnitelman mukaiset poistot	0,00		0,00	
Arvonalentumiset pysyvien vastaavien hyödykkeistä	0,00		0,00	
Vaihtuvien vastaavien poikkeukselliset arvonalentumiset	<u>0,00</u>	0,00	<u>0,00</u>	0,00
Liiketoiminnan muut kulut		<u>0,00</u>		<u>0,00</u>
LIIVEVOITTO (-TAPPIO)		0,00		0,00
Rahoitustuotot ja -kulut				
Tuotot osuuksista saman konsernin yrityksissä	0,00		0,00	
Tuotot osuuksista omistusyhteisyrityksissä	0,00		0,00	
Tuotot muista pysyvien vastaavien sijoituksista				
Saman konsernin yrityksiltä	0,00		0,00	
Muilta	0,00		0,00	
Muut korko- ja rahoitustuotot				
Saman konsernin yrityksiltä	0,00		0,00	
Muilta	0,00		0,00	
Arvonalentumiset pysyvien vastaavien sijoituksista	0,00		0,00	
Arvonalentumiset vaihtuvien vastaavien rahoitusarvopapereista	0,00		0,00	
Korkokulut ja muut rahoituskulut				
Saman konsernin yrityksille	0,00		0,00	
Muille	<u>0,00</u>	<u>+/-0,00</u>	<u>0,00</u>	<u>+/-0,00</u>
VOITTO (TAPPIO) ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ		0,00		0,00
Satunnaiset erät				
Satunnaiset tuotot	0,00		0,00	
Satunnaiset kulut	<u>0,00</u>	<u>+/-0,00</u>	<u>0,00</u>	<u>+/-0,00</u>
VOITTO (TAPPIO) ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA		0,00		0,00
Tilinpäätössiirrot				
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	<u>+/-0,00</u>		<u>+/-0,00</u>	
Vapaaehtoisten varausten lisäys (-) tai vähennys (+)	<u>+/-0,00</u>	+/-0,00	<u>+/-0,00</u>	+/-0,00
Tuloverot		0,00		0,00
Muut välittömät verot		0,00		0,00
TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)		0,00		0,00

Tiedonkeruulomakkeella 6 kerättävät tiedot

Tiedot liiketoiminnasta kerätään tiedot yliopistojen taloushallinnan koodiston mukaisesti. Tiedot kerätään euron tarkkuudella.

Tiedot annetaan sekä tilikaudelta 2017 että tilikaudelta 2016 (vertailutieto).

Sarake A: Yliopiston nimi.

Sarake B: Tilikausi 1.1.–31.12.20XX kalenterivuoden tarkkuudella (YYYY), esim. 2013. Tilikausi valitaan tietoja syötettäessä tiedonkeruulomakkeen alasvetovalikosta, josta on mahdollista valita tilikaudeksi vuosi 2017 tai 2016. Lomakkeelle syötetään ensin vertailuvuoden tiedot ja sitten tilinpäätösvuoden tiedot.

Sarake C: LIIVEVAIHTO

Sarake D: Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen lisäys (+) tai vähennys (-)

Sarake E: Valmistus omaan käyttöön (+)

Sarake F: Liiketoiminnan muut tuotot

Sarake G: Materiaalit ja palvelut

H: Aineet, tarvikkeet ja tavarat

I: Ostot tilikauden aikana
J: Varastojen lisäys (-) tai vähennys (+)

K: Ulkopuoliset palvelut

Sarake L: Henkilöstökulut

M: Palkat ja palkkiot
N: Henkilöstösivukulut

O: Eläkekulut
P: Muut henkilösivukulut

Sarake Q: Poistot ja arvonalentumiset

R: Suunnitelman mukaiset poistot
S: Arvonalentumiset pysyvien vastaavien hyödykkeistä
T: Vaihuttuvien vastaavien poikkeukselliset arvonalentumiset

Sarake U: Liiketoiminnan muut kulut

Sarake V: LIIKEVOITTO (-TAPPIO)

Sarake W: Rahoitustuotot ja -kulut

X: Tuotot osuuksista saman konsernin yrityksissä
Y: Tuotot osuuksista omistusyhteisyhteisöissä
Z: Tuotot muista pysyvien vastaavien sijoituksista

AA: Saman konsernin yrityksiltä
AB: Muilta

AC: Muut korko- ja rahoitustuotot

AD: Saman konsernin yrityksiltä
AE: Muilta

AF: Arvonalentumiset pysyvien vastaavien sijoituksista
AG: Arvonalentumiset vaihtuvien vastaavien rahoitusarvopapereista
AH: Korkokulut ja muut rahoituskulut

AI: Saman konsernin yrityksille
AJ: Muille

Sarake AK: VOITTO (TAPPIO) ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ

Sarake AL: Satunnaiset erät

AM: Satunnaiset tuotot
AN: Satunnaiset kulut

Sarake AO: VOITTO (TAPPIO) ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA

Sarake AP: Tilinpäätössiirrot

AQ: Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)
AR: Vapaaehtoisten varausten lisäys (-) tai vähennys (+)

Sarake AS: Tuloverot

Sarake AT: Muut välittömät verot

Sarake AU: TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)

PIKAOHJE: YLIOPISTOJEN TALOUSTIEDONKERUULOMAKKEIDEN 1, 3 JA 5 YHTYMÄKOHDAT - alla olevassa kuvassa on havainnollistettu nuolien ja värien avulla tiedonkeruulomakkeiden yhtymäkohdat - tarkistatethan, että ilmoittamanne tiedot täsmäävät keskenään, esim. lomakkeessa 1 sarakkeessa C ilmoitetun summan tulee täsmätä lomakkeen 3 sarakkeen E tietojen kanssa TIEDONKERUULOMAKE 1: Tuloslaskelma ja sitä täydentävät tiedot									
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

TIEDONKERUULOMAKE 1: Tuloslaskelma ja sitä täydentävät tiedot

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	Z	AA	AB	AC	AD	AE	AF	AG	AH	AI	
Yhtiöto-	Tiik- kulu- si	VARAINSAIEN TOIMINTA																																	
		Avustustuotot yhteensä (Rumma seuratuksista)		Josta Kirkkoaset. Kirkkoaset.		Kirkkoaset. Kirkkoaset.		Kirkkoaset. Kirkkoaset.		Kirkkoaset. Kirkkoaset.		Kirkkoaset. Kirkkoaset.		Kirkkoaset. Kirkkoaset.		Kirkkoaset. Kirkkoaset.		Kirkkoaset. Kirkkoaset.		Kirkkoaset. Kirkkoaset.		Kirkkoaset. Kirkkoaset.		Kirkkoaset. Kirkkoaset.		Kirkkoaset. Kirkkoaset.		Kirkkoaset. Kirkkoaset.		Kirkkoaset. Kirkkoaset.		Kirkkoaset. Kirkkoaset.		Kirkkoaset. Kirkkoaset.	
		Tulot yhteensä		Josta		Kirkkoaset.		Kirkkoaset.		Kirkkoaset.		Kirkkoaset.		Kirkkoaset.		Kirkkoaset.		Kirkkoaset.		Kirkkoaset.		Kirkkoaset.		Kirkkoaset.		Kirkkoaset.		Kirkkoaset.		Kirkkoaset.		Kirkkoaset.		Kirkkoaset.	
		Tulot yhteensä		Josta		Kirkkoaset.		Kirkkoaset.		Kirkkoaset.		Kirkkoaset.		Kirkkoaset.		Kirkkoaset.		Kirkkoaset.		Kirkkoaset.		Kirkkoaset.		Kirkkoaset.		Kirkkoaset.		Kirkkoaset.		Kirkkoaset.		Kirkkoaset.		Kirkkoaset.	
		Tulot yhteensä		Josta		Kirkkoaset.		Kirkkoaset.		Kirkkoaset.		Kirkkoaset.		Kirkkoaset.		Kirkkoaset.		Kirkkoaset.		Kirkkoaset.		Kirkkoaset.		Kirkkoaset.		Kirkkoaset.		Kirkkoaset.		Kirkkoaset.		Kirkkoaset.		Kirkkoaset.	
		Tulot yhteensä		Josta		Kirkkoaset.		Kirkkoaset.		Kirkkoaset.		Kirkkoaset.		Kirkkoaset.		Kirkkoaset.		Kirkkoaset.		Kirkkoaset.		Kirkkoaset.		Kirkkoaset.		Kirkkoaset.		Kirkkoaset.		Kirkkoaset.		Kirkkoaset.		Kirkkoaset.	
		Tulot yhteensä		Josta		Kirkkoaset.		Kirkkoaset.		Kirkkoaset.		Kirkkoaset.		Kirkkoaset.		Kirkkoaset.		Kirkkoaset.		Kirkkoaset.		Kirkkoaset.		Kirkkoaset.		Kirkkoaset.		Kirkkoaset.		Kirkkoaset.		Kirkkoaset.		Kirkkoaset.	
		Tulot yhteensä		Josta		Kirkkoaset.		Kirkkoaset.		Kirkkoaset.		Kirkkoaset.		Kirkkoaset.		Kirkkoaset.		Kirkkoaset.		Kirkkoaset.		Kirkkoaset.		Kirkkoaset.		Kirkkoaset.		Kirkkoaset.		Kirkkoaset.		Kirkkoaset.		Kirkkoaset.	
		Tulot yhteensä		Josta		Kirkkoaset.		Kirkkoaset.		Kirk																									

TIEDONKERUULOMAKE 3: Toimintokohdainten erittely varsinaisen toiminnan tuotoista ja kuluista

TIEDONKERUULOMAKE 3: Toimintokohtainen erittely varsinaisen toiminnan tuotoista ja kuluista

Huom! OKM:n yliopistolain mukainen rahoitus ei sisällä varsinaisen toiminnan tuottoihin

debet. Utelään salakkeesta AE

lomakkeessa 1 (sarake AH)

TIEDONKERUULOMAKE 5: Yliopiston varsinaisen toiminnan kokonaiskustannukset (kulut yhteensä)

HUOM! Harjoittelukouluista ja Kansalliskirjastosta ei täytetä koulutusala -tietoa. Muiden toimintojen osalta kaikki kustannukset jaetaan koulutusaloille (ei enää Erittelemätön -kaatoluokkaa).
 Toiminnollisten yhteensä-summien rivillä 11 tulee täsmätyötilinpäätöksen liitetiedoissa esitetyn toimintokokouksen tuloslaskelman kulu- ja tulotietojen kanssa (tiedonkeruulomake 3).

[illegible]